

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

De decollat[i]o[n]e b[ea]ti Joa[n]nis bap.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. De decollatiōe scti

Secūdo in morbidorū cura
none. Quā qdā eger ad eū egrotāre in ley
cto mortis venit rogās vt sibi manū im
pōeret z sanitatē pferret. Quō se augusti
nus exarsaret qz sibi sibi sanitatē pferre ne
qret: istabat ille dices p somnū sibi dictū
eē q ad augustinū accedat vt sanitatē re
cipiat. Ille igit sibi manus imponēs pro
eo orauit z p rino sanitatē recepit. Quē
qdā etiā a phlegmate falso curauerat: rpu
rū auicio lapidis: z multos a diuersis lan
guoribus.

Tertio in supnorū appa
ritiōe. Quā monacho cuidā in spū raptō
apparuit augustinū sup nubē lucidam se
dens cui⁹ oculi qst solis radij totā ecclā in
illum inabāt: de eo odōr nīm⁹ exhalā
bat. Itē cū cuidā in spū raptō plures scti
in glia apparuissent z augustinū minime
videret: rrsūm ē ei. Augustin⁹ resider in
excellis vbi disputat de glia altissime tri
nitatis. Itē cū qdā in ecclia scti petri pno
ctans vidisset sctm gregoriū cum multis
epīs pcessionalit incedentes interrogauit
gregoriū si inter eos augustin⁹ erat. Ille
rndit. Augustinū excellentissimū vix qd
qris altior locus a nob tenet. Ex his itas
q prz glisum augustinū triplici lumine
magno in dī ecclia effulsiſſe. Et q: pē qst
sol refulgēs sic ille effulſit in tēplo dī. Ad
hūc igit luminosissimū solē mētis attolla
mus intuitū vt p ipm illūinari mereamur
lūine pūritatis z grē z cū eo radē illō sup ad
mirabile diuine maiestatis lumē puro cō
tēplari intulit. Amen.

De decollatiōe bti Joānis bap.

Misit hero
des ac tenuit ioāne. Dar.
vj. Sic natiuitas ioānis
fuit gaudiosa et nūb in mūdo vñ z gau
dioso ab ecclia celebrat: ita recessus ei⁹ a
mūdo z descēsus in limbū magnā exulta
tionē pūb expectatibz intulit. Sic em in
mūdo isto pcurſor dñi extitit: sic z in lim
bo sctis pūb qbz certissimū nūctū attulit
de aduētu redēptoris cito ad eos liberan
dos desolūti. Et id etiā rōnabilē obituz
ei⁹ celebrat ecclia qmz ipe ioānes noui te

stamēti initium fuit. Dar. h. xj. Oēs p
phere z lex vsq ad ioāne. Circa marry
riū autē decollatiōe ei⁹ tria sūt prinpa
liter cōtemplanda.

Primū est decollatiōis occasio irra
tionabilis.

Secūm ē occasiōis palliatio detestabilis.

Tertiu ē palliatiōis executio execrabilis.

Primo igit ē pſiderāda decollatiō
nis occasio irrationabilis. Legit i histo
scholast. q herodes ātipas fil⁹ ma

gni herodis romā if faciēs z p frēm suū
philippū trāsies cū herodiade vxore phi
lippi z fm iosephū sorore herodis agrippi

pe pepigit q i reditu suo repudiata vxore
sua deduceret eā in vxorē: qd tā nō latuit

vxorē ei⁹ q ſcia erat arethe regis damai
sceno: z iō non expectato vni reditu ad

patrē ptoni⁹ festinauit. Redies autē hero
des herodiade philippū abstulit: sic are

thā regē z herodē agrippā z philippū in
sui inimiciā incitauit. Sic g. di. L. v. p. 10.

Herodē pmo ioānes monit⁹ nō accusatiō
ne pulsauit vxore castitat⁹ amator quem

corrigi voluit nō pīre. S; herodes facit
libidinis ardēs pīre maluit q redire z vxo

rem fratris illicite possidere. Hec chry. qz
nō vt di. idē L. v. p. 10. Corrigere herodē nō

valuit secreta cōreptiō: nō fecit ioānes ve
cūct⁹ su⁹ inoſcercet icest⁹. Iō ioānes be

rodē publice z pſtātissime arguebat qz et
pctm ei⁹ publicū erat. Petā em publica

sūt publice arguēda. j. L. i. v. Peccantē
corā oibz argue vt ceteri timorē hēant: qd

itelligit de pctis publicis. vt di. Aug. li. de
pb d. Et i. d. li. d. sū. bo. Qui amonit⁹ se

crete corrigi d pctō negligit publice ar
guēd⁹ ē. Palā ei sūt arguēdi q palā nocēt.

Nā dū vn⁹ corripit: plurimi emēdāt. Hec
ille. Vidēs g herodes se sup pctō suo dū

re redargui a ioāne: videns etiā q ioānes
p pūdicatiōe suā magnū pplm pgregaret

vt di. ioseph⁹ Herodiadi placere cupis
z ppli subseqnt⁹ ioāne d spēdiū pūmescēs

occasione accepit incarcerandi ioāne vxo
lens ipm occidere. Iō vt dicit⁹ bā pposi

ta Misit hero. ac te. io. z vixit eū in car
cere ppter herodiade vxorē philippi fra

tris sui qz duxerat eā. Dicebat enim io
nes herodi. Nō licz tibi habere vxorē fra

tris tui. Circa hāc aut occasionez sic tero

nam accepta tria sunt siderada.

Primū ē iōānis p̄uosa p̄stātia.

Scōm ē herodis dolosa malicia.

Tertiū ē herodiadis fallaciōsa p̄stia

Primū ē iōānis virtuosa

p̄stātia q̄ nullaten⁹ omisit dicere p̄tatem

neḡ timuit virilif arguere herodē p̄ter

herodis p̄tātē z herodiadis insidiationem

vās in h̄ exēplū p̄dicatozibz euāgelij vt p̄

p̄f ralia nō omittat p̄stātia p̄dicādi p̄ita

tē. Lu. xij. Ne treamini ab his q̄ occidunt

corp⁹ z post hec nō h̄nt ampl⁹ qd faciāt

Generat vtiqz iōānes in spū z p̄tute he

lie. Lu. j. Nō sic delias arguit achab z iez

abel. iij. Reg. xvij. xvij. z. xxj. sic iōānes

herodē z herodiadē. Nō sic faciūt adula

tores. Aug. sup. ps. Hec ē ira z indigna

tio di mag vt desit correctio z assit adula

tio. Pz itaqz scitās iōānis q̄ sic vicia ar

guebat. Eccl. iij. Vtqz ad mortem cer

ta pro iusticia.

Scōm est herodis dolosa

malicia q̄ z adulter erat z incestuosus re

nes yxorē fratrz sui adhuc viuēt. Lhry.

Herodes tu adulteriū facis z in carcerē

vadit iōānes. sic iudicas sedēs in loco iu

dicis reus: in loco vindicās innocētē p̄s

entor. Itē aggrauat ei⁹ malicia ex obsti

natioē: qz audies q̄tātē pcti nullatenus

se correxit. Maledicta carnal voluptas

viciū p̄sūs excecātū. Est vtiqz luxurie

pditio sic infatuare hoīem vt nec deū ti

meat nec hoīes p̄eaf. Vñ ouidi⁹ in eplis

Quid deceat nō videt vll⁹ amās. Piete

rea apud antiqz ipudic⁹ amor depinge

bat eccus. Et gre. xxxj. moz. p̄mā luxurie

filia dicit esse cecitate. Itē aggrauat hero

dis malicia ex ingratiū dīne: qz sibi bene

faciētē. l. corripitē incarcerationit: quē etiā

sciebat esse virū sc̄tūm z iustū. Amos. iij.

Qd̄to habuerūt corripitē in porta. Gal.

iiij. Inimicus factus sum vob verū vob

dicēs. Lhryso. Virt⁹ zria ē viciōsis: sa

crilegis exosa scitās: inimica castitas im

puclis. Idē. Dalos q̄ monet offen

ditancurrit odiū qui arguit criminosos.

Hec ille. Aug⁹. Qd̄m peperit p̄tās: non

potuit eā anio tolerari qd̄ vir dei sc̄tū

monēbat: q̄ vtiqz salutē eozū querebat q̄s

sic monēbat: r̄siderit illi mala p̄ bonis.

Hec ille.

Tertiū est herodiadis fal

laciōsa p̄stia. Fallax em̄ fuit frangendo

fidē priorū marito. Execrabile pctū ad

ulteriū. Apoc. xxj. Adulter⁹ ps illaz erit i

stagno ardētī igne z sulphure. Gessura

aut fuit herodias impediēdo herodē q̄n

tū poterat ne peniteret ad p̄dicationē iō

ānis: qz videbat q̄ herodes audito iōāne

multa faciebat z eū libētē audiebat: p̄su

ra inqz fuit z fallax insidando iōāni: time

bat vtiqz ne si herodes redderet eā mari

to suo forte occideret ab eo z t̄do q̄rebat

media q̄b occideret iōānes: nec t̄n pote

rat inuenire. Herodes em̄ mēuebat iō

annē timore qd̄ā hūano sc̄tēs eū virū iu

stū. Custodiebat eū ne ab herodiadē oc

cideret. qz ex h̄ ip̄o p̄mū z periculū pa

teref. Et sicut dicit nico. de lyra. solo mē

tu tenebat herodes ab interfectioē iōan

nis: quia p̄ter scitātē iōānis q̄ erat nota

toti p̄plo timebat si iōānē interficeret ne

totus p̄pls in eū insurgeret. Vñ cū d̄r in

euāg. q̄ audito eo multa faciebat intelli

gēdū q̄ faciebat pua qd̄ā nō p̄ncipaliaz h̄

simlatozē nō ex cordis p̄tate: z h̄ vt p̄ ca

lē simulatōnē retineret p̄lm a rebellioē

p̄ ipm. Pz q̄ iōānes incarcerationē p̄ncipa

lit p̄ mulieris fallaciū p̄stia. Prouer. v.

Ne intenderz fallacie mulieris. Et Eccl.

xxv. Breuis est ois malicia sup maliciaz

mulieris. Apparet itaqz decollatōis iōan

nis irrationalis occasio.

Scūdo est p̄sideranda illius occa

sionis palliatio detestabilis. Hero

des ei p̄pli seditionē timebat vt d̄

ctū est. Itō voluit palliatioē q̄rere p̄ quā

videret apud p̄lm excusari de iōānis in

terfectioē: p̄uis em̄ timeret nibilo min⁹

t̄n occidere cupiebat qz mulier⁹ amorū

cebat p̄ q̄ etiā deū postponebat. Lhryso.

Facile deuiat a iusticia q̄ in causis nō deū

sz hoīem timer. Timor em̄ di corrigit: t̄

mor aut hoīm peccādi differt facilitatem

z opationē: nō aut aufert sz retinet volun

tatē donec h̄eat oportunitatē v̄l occasioē

v̄n z q̄s suspēdit a crimine auditozēs red

dit ad crimen. Hec Lhryf. Herodes igit

aliq̄nto tpe retentus a iōānis interfectioē

propter metum populi ex hoc auctū eū

interfici cupiebat et maxime p̄ter hero

Her. de decollatiōe Joānis

diade q̄ sp̄ eū ad hoc instigabat. Eccl̄. xxy
Dis malicia neq̄tia m̄lieris. Ibidē. Lō/
morari leoni z draconī placeb̄t magis q̄
bitare cū m̄liere nequā. Statuerūt itaq̄
herodes et herodias inter se secreto q̄ he
rodēs natalis sui diē corā p̄m̄s galilee z
p̄ncipib̄ celebraret: z puellē saltāti filie he
rodias q̄cqd̄ petierit sibi datūz iura
mēto firmaret. Ipaq̄ caput ioānis petē
te illud sibi p̄pter iuramentū factūz tribui
oporteret: sed de iuramento facto se tristia
ri simularēt: sicut em̄ h̄z in historia schol.
Eredibile est q̄ herodes cū herodiade d̄
nece ioānis sub tali palliatōe seu apparē
tia faciēda p̄us secreto tractauit. In hac
aut̄ detestabili palliatōe tres p̄cipue ap
parent detestande fatuitates.

Prima est fatuitas natal' celebratiōis.

Secda est puellaris saltatiōis.

Tertia est irrōnabilis iuratiōis.

Prima est fatuitas natal'

celebratiōis: q̄ maxime apparet ex trib̄ p̄si
deratiōib̄. Prima q̄ natiuitas hoīs i mū
do est ad vite labilis breuitatē. Job. xij.
Hō nat' de muliere breui viuēs tpe.

Secdo q̄ nascit' ad misertiaz multiplici
tate. Uñ sequit': Replet mltis miseris.

Tertio q̄ ad incertā mort' dubietatē

Ibidē. Qui q̄i flos egredit' z p̄terit' z fu
git velut ymbra. Flos em̄ p̄mo est pulcer:

deinde sicus z p̄trit': sicut hō. Esa. xl. Dis
caro fenū z om̄is gl̄a ei' q̄i flos fenū: ex
iccātū est fenū z cecidit flos. Stultissimū

est igit' diē natiuitatis celebrare: sed potius
debe hō agere memoriā mortis. Eccl̄. vij.

Memorare nouissima tua. Dicit aut̄ He
rony. Nullū altū legim' celebrasse diē na
tiuitatis sue nisi pharaonē et herodē: vt q̄

rū vna erat impietas: vna estz celebritas.
Tal' aut̄ solēntas cito defecit: q̄ ip̄is mor
tuis nō est ampl' celebrata

Secda est fatuitas puella

ris saltatiōis. Lhy. Ubi est saltatio ibi
diabol'. q̄ etia figurat' Apoē. ix. d̄: q̄ lo
custe saltates hēbant sup se regē angeloz
abyssi. Hui' aut̄ impietatis p̄iceps z p̄cia
fuit ip̄a m̄f q̄ filia docuit nō genuflectōes
nō fieri: sed ipudicā saltatiōz. Lū. tñ He
rem. i. Docete filias v̄sas lamētū: q̄ ascē

dit mozs p̄ fenestras n̄ras. l. p̄ sēus n̄ros.
Itē p̄. l. herodes cui d̄ placuisse Prover.
xv. Stulticia gaudiū stulto. Placuit her
odi illd̄ ex q̄ pot' crubescere debuerat:
q̄ signū erat impudicicie. Itē p̄cipies fu
erūt siml' discubentes: q̄ d̄: Eccl̄. xj. Lūz
saltatrice ne assidu' sis nec audias illā ne
forte peas in efficacia illius. Uñ p̄ hoc q̄
saltatrix fecit amputari caput ioānis s̄v
guratū est q̄ntaz efficacia diabolicā habe
ant cātrices z saltatrices ad sepanduz
eos in quib̄ est d̄i ḡra (q̄ p̄ ioāne signant')
a capite suo ch̄o.

Tertia est fatuitas irrōna

bilis iuratiōis: q̄ puellē saltāti z tripudiā
ti iurauit herodes q̄ q̄cqd̄ petier' dabo ti
bi h̄z dimidiū regni mei. Q̄nta fatuitas

p̄stulta p̄missio saltanti puellē p̄mittere
q̄cqd̄ peteret vsq̄ ad dimidiū regni. Rab
ban'. Ad hoc forte iurauit vt videret fac
cere inuit' qd̄ sp̄ote faciebat: nō em̄ hoc se
esset de amasia sua qd̄ in Joāne p̄pleuit.

Hec Raban'. P̄t̄z itaq̄ detestabilis pal
liatio inuenta ad ioāne p̄p̄berā sc̄rissimā
crudeliter occidendū.

Tertio est p̄sideranda prauē machi
natiōis executio execrabilis. Ubi
sunt tres horrede crudelitates cō
siderande.

Prima est crudelitas indigne petitiōis

Secda est inique p̄cessiōis.

Tertia est publice spectatiōis

Prima igit' ē crudelitas

zē. q̄ saltatrix illa ex matris p̄silio petiit
di. Volo vt p̄tin' des mihi in disco caput
Joānis baptiste. Sed cur hoc petierit?

Hiero. Op̄rabat em̄ habere in p̄tate sua
linguam q̄ herodem arguebat.

Secda est crudelitas iuque

concessiōis: q̄ dicit in euāgelio. Contri
stus est rex p̄pter insturandū z p̄pter s̄u
mul discubentes noluit eam cōtristare: s̄
missio sp̄iculatorē p̄cepit afferri caput eius
in disco. Beda. Lz contristaret in facie
tabatur tamē in corde. Q̄ si queris: aut̄
in aliquo excusandus sit Herodes ratiōe
iuramenti: Dicendū breuit' q̄ nō. sed magis
accusand' z aggravand'. Lū q̄ q̄ sc̄rissimā

uit h totū fuit ficticiū. vt dicitū est. Nec em̄ est verū simile q̄ ppter salrationē pmisisset sub iuramento vsq; ad medietatē regni: nec interfecisset ioāne ppter iuramentū si cū vi uere voluisset. Tum q; subpmisiss one facta in generali etiā sub iuramento nunq; intel ligit aliquid illicitū sub obligatione cade re. Tum q; in iuramento illicito cuiusmo di erat iuramentū herodis cū iam sciret qd̄ peccatura eēt puella: non ē obseruandū qd̄ iuraf: q̄ ius em̄ sic iurans obliget ad pec catū. q; sc; de re illicita iurat r ea pmittit n rī obligat ad faciendū qd̄ iuramento pmi sit: imo peccat faciendū. Vñ Jrd. c. Que malis. r. ij. q. ij. ait. In malis pmisiss rescit de fidē. in turpi voto muta decretū: qd̄ i; caute vouisti ne facias / impia ē pmisissio q̄ cū sciere adimplet. Hec ille. Et Amb. li. de offi. Herodes saltatrici pmtū turpiter pmittit: crudeliter soluit. Turpe q; regnū p saltatione pmittit: crudele ē q; mors tā ti pphete. p iuraturandi religione donatur Hec ille. Vñ tantā crudelitatē admittās Chrys. ait. Joannes schola p̄rutum: ma gisterū v̄te: sanctitatis forma: norma iu sticie: p̄guitatis speculū: pudicie titul: castitatis exemplū: p̄nie via: p̄ctōy venia: fidei disciplīna: ioānes maior boie: par an gelis: legis sūma: euangeliū factio: ap̄loz vor: silentiū p̄phetaz: lucerna mundi: p̄cur sor iudicis: ch̄i meditato: dñi testis: totū medi trinitat. Et hic tantū daf incestui: tradit adultere: ad h̄i saltatrice: merito ḡ phusa sunt viscera: corda tremuerūt Hec ille

Tertia ē crudelitas publi ce spectationis q; allatū est in publicū caput ioannis in disco vt de ip̄o satiaref imy p̄ssima herodias. Magna crudelitas q; tantū pphete caput amputatū: allatū est in publicū: maior q; saltatrice datū: sed maxi ma: q; in p̄tate adultere assignatū. Aug. Crudele spectaculū aī oculos p̄stitutū ē. Caput sancti ioānis in disco feratis missū crudelitatis ppter odiū veritatis. Hec ille. Orem detestabilē q; amicus intīm? r con sanguineus dñi r p̄cipuus ei? secretari? im perante neq;tia adultere sic crudeliter occi sus est. Pr; igit ex dictis execrabilis exe cutio puerse voluntatis tā imp̄ssimi hel rodas q; sue neq;ssime adultere herodiadis

Hec itaq; ioānis decollatio facta ē p iusti cie defensione: q; herodem arguebat. Cū multa ioānis deuotionē q; deo se recōmen dabat. Vñ de eo canit. In medio carcer; stabat ioānes r voce magna clamabat: vt. Dñe de? meus tibi commendo sp̄m meū. Item facta est cū multa pat; in limbo cri stentū exultatione. Vñ in euangelio nico demi legit q; ad eos descēdēs dicit. Ego sum ioānes q; ch̄m baptizauī r digito de; monstrauī: r descēdī nunciare vobis q; vos in pximo visitabit. Esa. xlii. Dedit te in sedus ppli vt diceret his q; vincti sūt exi te: r his q; in tenebris reuelami. Apparet igit ex dictis decollatiōis h̄i ioannis och casio irrationabilis: palliatio detestabil et exultatio execrabilis. iuxta textū euangeli; qd̄ incipit p verba p̄posita. v̄z. Distit herodes ac tenuit ioāne. Ad hūc itaq; ch̄i p̄conem deuote recurrant? hūiliter rogant res q̄rnt? ip̄e nob sit p̄cursor ap̄ dñz vt d̄ merit; r p̄cib illa nobis gr̄a largiat: q; tan dē ad p̄templationē sempiterna sūme di; uinitatis puenire mereamur: Amen

De beato Egidio abbate. Sermo.

Si ingrediū tur lumen videant Lu. xj. Dun dus iste multū tenebrosus ē. Si gura Gen. j. Tenebre erāt sup facie abyssi. et Ec̄s. ij. Stultus in tenebris ambulat. Multi v̄z in h̄ mundo ceci sunt non vis dentes in quantis sint piculis v̄natiōis sue p̄s. Nescierunt neq; intellexerūt in te; nebris ambulant. q; aut sic ceci sunt h̄ ē q; ad v̄z lumē se p̄uertere nolunt q; sic dicit Jo. ij. Lux v̄git in mundū r dile. hoies mag; tene. q; lucē. Gen. j. Fecit deus duo luminaria magna: luminare maius vt p̄f ser diei: r luminare min? r c. r stellas. Ille gorice luminare mai? est ch̄s q; dicit Jo. viij. Ego sum lux mundi. Luminare mi nus qd̄ tñ magnū est in sui splendoris dif fisione p̄ ceteris omnib; planēt; r stellis est virgo maria Lan. vj. Pulcra vt luna Stelle aut sunt sancti singuli q; etiā ē dif ferentia in splendore. j. Ez. xv. Stella a stella differt in claritate. Sic itaq; deus

Bg